

รายละเอียดหน่วยการเรียนรู้: รายวิชารูปแบบ OBEM

รายวิชารูปแบบ OBEM (ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของ Learning pathway)

รหัสรายวิชา ESS67106

ชื่อรายวิชา

(ภาษาไทย): การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมทางสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม

(ภาษาอังกฤษ): Participatory Action Research in Environmental Social Science

จำนวนหน่วยกิต: 1 หน่วยกิต 1 (1-0-3)

จำนวนเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ 15 ชั่วโมง

ประเภทของรายวิชา: วิชาบังคับเลือก

เงื่อนไขของรายวิชา (ถ้ามี):

1. รายวิชาที่บังคับก่อน: ESS67101 และ ESS67102
2. รายวิชาที่บังคับร่วม: ไม่มี
3. อื่นๆ (ระบุ): จำนวน 3 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาวิจัยทางสังคมศาสตร์ สิ่งแวดล้อม กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน และกลุ่มวิชาภาคสนาม นักศึกษาต้องเลือกเรียนจำนวน แต่ละกลุ่มวิชาน้อยกว่า จำนวน 1 รายวิชา จากรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้จำนวน 3 รายวิชา โดยต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำที่ระบุในแผนการศึกษา

คำอธิบายรายวิชา:

(ภาษาไทย): หลักการ แนวคิด และแนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ในบริบทสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม การบูรณาการการวิจัยกับกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน การเสริมพลังทางสังคม การออกแบบและวางแผนโครงการวิจัยเชิง PAR การวิเคราะห์ปัญหาสังคม-สิ่งแวดล้อมในบริบทพื้นที่จริง การเลือกใช้เทคนิคและเครื่องมือการมีส่วนร่วม การดำเนินกิจกรรมวิจัยเชิงปฏิบัติการ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การสะท้อนคิดเชิงวิจัย บทบาทนักวิจัยในฐานะผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ร่วมกัน จริยธรรมการวิจัย และการสร้างแนวทางแก้ไขปัญหาคือความยั่งยืนร่วมกับชุมชนและองค์กร

(ภาษาอังกฤษ): Principles, concepts, and approaches of Participatory Action Research (PAR) in environmental social sciences; integration of research with community and stakeholder participation; collaborative knowledge co-creation and social empowerment; PAR project design and planning; analysis of socio-environmental issues in real-world contexts; application of participatory techniques and tools;

implementation of action research activities; monitoring and evaluation of interventions; research reflexivity; roles of researchers as facilitators of collaborative learning; research ethics; and co-development of sustainability solutions with communities and organizations.

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Learning Outcome):

สามารถออกแบบ โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่บูรณาการกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

รายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับรายวิชารูปแบบ OBEM:

ผู้เรียนมีความสามารถในการออกแบบโครงการวิจัยที่ผสมผสานการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ตั้งแต่การกำหนดปัญหา การวางแผน การดำเนินการ ไปจนถึงการประเมินผล โดยมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ร่วมกันและการแก้ปัญหาเชิงสังคม-สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

K-Knowledge: มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research – PAR) เข้าใจขั้นตอนการออกแบบโครงการวิจัย ตั้งแต่การระบุปัญหา การกำหนดวัตถุประสงค์ การออกแบบกิจกรรม และการประเมินผล

S-Skills: สามารถสร้างโครงร่างโครงการวิจัยเชิง PAR ได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ และใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่และความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อกำหนดโจทย์วิจัย

E-Ethics: เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

C-Characters: มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน และใส่ใจความถูกต้องของข้อมูล

เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Rubric) สำหรับรายวิชารูปแบบ OBEM

ระดับ (Level)	คำอธิบายความสามารถเพื่อใช้ในการประเมินผลผู้เรียน (Performance Criteria)
Level 1	ไม่สามารถออกแบบโครงการวิจัยเชิง PAR ได้อย่างถูกต้อง ขาดความเข้าใจหลักการและขั้นตอน ไม่สามารถกำหนดโจทย์ วัตถุประสงค์ และกิจกรรมได้ ขาดการบูรณาการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่สามารถเลือกเทคนิคการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม รายงานโครงการไม่เป็นระบบ และไม่แสดงความตระหนักด้านจริยธรรมหรือความรับผิดชอบ
Level 2	สามารถออกแบบโครงการวิจัยเชิง PAR ได้ไม่สมบูรณ์ ขาดการเชื่อมโยงกับปัญหาหรือบริบทจริง กำหนดโจทย์ วัตถุประสงค์ หรือกิจกรรมไม่ชัดเจน การบูรณาการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีข้อจำกัด การเลือกเทคนิคการมีส่วนร่วมไม่สอดคล้อง รายงานโครงการไม่เป็นระบบ ขาดการอ้างอิงหรือการคำนึงถึงจริยธรรมอย่างเหมาะสม และแสดงออกถึงความใส่ใจต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นในระดับต่ำ

Level 3*	สามารถออกแบบโครงการวิจัยเชิง PAR ได้ในระดับพื้นฐาน แม้ยังมีข้อบกพร่องบางส่วน เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน หรือการบูรณาการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังไม่ครอบคลุม การใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมยังอยู่ในระดับทั่วไป สามารถจัดทำรายงานโครงการได้แต่ยังขาดความสมบูรณ์ แสดงความตระหนักด้านจริยธรรมในระดับพื้นฐาน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ แม้อาจยังไม่ต่อเนื่อง
Level 4	สามารถออกแบบโครงการวิจัยเชิง PAR ได้ตรงตามหลักการและขั้นตอนที่เหมาะสม มีความเชื่อมโยงกับประเด็นสังคม-สิ่งแวดล้อม กำหนดโจทย์ วัตถุประสงค์ และกิจกรรมได้ค่อนข้างชัดเจน แม้บางจุดยังขาดความลุ่มลึก สามารถเลือกใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมได้อย่างเหมาะสม รายงานผลโครงการได้เป็นระบบ มีการคำนึงถึงจริยธรรมและความโปร่งใส และแสดงออกถึงความรับผิดชอบและการทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ
Level 5	สามารถออกแบบโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ได้อย่าง ครบถ้วน มีความคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับบริบทสังคม-สิ่งแวดล้อม สามารถกำหนดโจทย์ วัตถุประสงค์ วิธีการ และกิจกรรมที่ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมและมีนวัตกรรม รายงานผลโครงการได้อย่างโปร่งใสตามมาตรฐานวิชาการ ปฏิบัติตามจริยธรรมอย่างเคร่งครัด และสะท้อนความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และมุ่งเน้นความยั่งยืน